

Votum en zegengroet	
Zingen	LvdK 87 (1973):1,2,4,5
Bidden	
Zingen	Ps 1:1 (tijd Daniël, Daniël 1 en 2. Ps 1 en 2)
Lezen	Daniël 2
Zingen	Ps 2:2,4
Kindermoment	
Tekst	Daniël 2:44
Preek	
Zingen	Ps 126:1,2,3 (lachen van opluchting)
Wet	
Zingen	GK 155:5
formulier	(deel ouderlingen)
Zingen	Lb 415 (LvdK 456): 1 (ons = hen), 2,3
Gebed	
Collecte	
Zingen	GK 111,1,2
Zegen	

kindermoment¹:

5 voorwerpen: wat is het en waar is het voor?

[goed over nagedacht om het zo te maken, dat je het kunt gebruiken.]

1

Dan neerleggen, één kind er naast.

een tang: om spijker er uit te halen

een aardbeien-kroontjes-plukker: om kroontjes er uit te halen

nietmachine: om papier aan elkaar te maken

nietjes-verwijderaar: om nietjes weg te halen

olijfprikker: om iets uit een potje te pakken

En een mens? om van God te houden

je ziet niet direct waar die voor gemaakt is.

Wel heel knap gemaakt.

Belangrijkste: in de bijbel: je bent gemaakt om van God te houden.

Gemeente van Christus, gasten,

Luister naar het verhaal van Goran².

Ik hoorde het een aantal jaren geleden.

Goran heeft een vader, een moeder, een zus en broertje.

Zijn vader geeft leiding aan een ICT-afdeling.

Zijn moeder staat 3 dagen in de week voor de klas.

Het gezin woont in een buitenwijk van de stad.

Goran gaat naar school, wil later piloot worden.

Goran is gelukkig, heeft vrienden, is gezond; een mooi leven.

¹ Idee van Jeroen Sytsma, Zwolle-Zuid

² Verhaal verzonnen naar aanleiding van een interview op de radio.

Met plezier denkt Goran terug aan een paar jaar geleden.
De stad was vol van de Olympische Spelen; er werd van alles gebouwd, stadions,
wegen, hotels.
Daarna een paar weken het middelpunt van de wereld.
Leuk om je eigen stad op televisie te zien.

En toen, plotseling, van de ene op de andere dag.
Dat leuke, goede leven was weg: oorlog³.
Voor Goran volkomen onverwacht, zijn ouders zagen het misschien een paar
weken eerder aankomen.
En je kon niets; en zo heftig, niet te geloven.
Sarajevo, de woonplaats van Goran, hoofdstad van Joegoslavië werd van alle
kanten beschoten.
De oorlog duurde vier jaar.
50.000 inwoners – 1 op de 10 - werd gedood.
Alle gebouwen beschadigd of verwoest.
10, 15, 20 jaar groeit Goran op in een rustige, welvarende stad.
(**klik**) Nooit *bang voor de toekomst*.
En er gebeurt wat in de wereld, alles staat op zijn kop.

Een tijdje geleden raadde iemand me aan om al mijn aandelen en spaargeld
te verkopen en er goud voor te kopen.
Verhoog je hypotheek en zet alles om in goud.
Die man was duidelijk bang voor de toekomst; de beurzen gaan instorten, er
breekt een nucleaire oorlog uit, een aanslag op de dijken.
Dan heb je wat aan goud, dat blijft waarde houden, kun je overal verkopen.
Ik heb het niet gedaan.
Ach, we wonen niet in een Caribisch gebied met orkanen.
Aardbevingen zijn alleen in Groningen.
De economie groeit weer; we krijgen wel weer een kabinet, met Europa gaat het
wel beter.
En aanslagen zijn ver weg.
Met andere woorden: ik kan me niet voorstellen, dat onze westerse wereld
instort.
En u, bang voor de toekomst?

Is het een angst op de achtergrond?
Machthebbers zijn vaak redelijk bang.
Blijft mijn regering bestaan?
Hou ik invloed en macht?
Wordt mijn beleid voortgezet?
Er wordt vaak aan hun stoelpoten gezaagd.
Dat brengt meestal niet het beste in hen boven.
In ieder geval niet bij Nebukadnessar.
Het is zijn nachtmerrie, dat hij nog eens ten val zal komen.
De Heer geeft hem een droom, die aansluit bij zijn diepste angsten.

³ april 1992 tot februari 1996

Hoe lang zal mijn rijk bestaan?
Komt er een einde aan mijn macht?
Nebukadnessar ligt er van wakker, een beeld, een prachtig beeld, zag hij.
Het staat wankel op zijn voeten, het valt zelf om.
Wat betekent dit?
Ben ik dat?

(klik) *Bang voor de toekomst is reëel op aarde.*

Daniël wijst het Nebukadnessar aan.
Een betrouwbare uitleg; Daniël weet zelfs wat Nebukadnessar gedroomd heeft.
De komende geschiedenis voorspelt Daniël.
Na het wereldrijk van Nebukadnessar komen er nog een aantal.
Er is opvolging; je kunt ze achteraf aanwijzen: Babylonische rijk, rijk van de Meden en de Perzen, het rijk van Alexander de Grote.
En dan het 4^e rijk en het gemengde rijk.
Daar zijn de meningen nog wat over verdeeld.
In Daniël 7 komt dat nog een keer terug.
Waar het om gaat, Daniël wijst het aan: zo zal het gaan.
Er is een opvolging van rijken.
Geen enkele macht blijft.
Altijd weer breekt de macht af.

Ieder regering denkt het beter te doen dan de vorige.
Zo gaat dat overal.
In een democratie: 'kies mij', 'stem de vorige regering weg'.
'Onze plannen brengen welvaart en geluk'.
Zo gaat ook om bij veroveringen en staatsgrepen.
Met onze macht en onze overheersing, daar wordt het land beter van.
Er is steeds verlangen naar iets nieuws.

Tegelijk: macht is gevaarlijk in handen van mensen.
De meeste alleenheersers worden gevaarlijke en agressieve mensen.
President Mugabe van Zimbabwe, begonnen met idealen, veel goeds voor zijn land gedaan.
Tot hij de macht niet meer los wilde laten.
Hitler in Duitsland, democratisch gekozen, later verworden één van de grootste misdadigers.
Rechten van mensen worden er niet beter van als iemand lang regeert: Assad in Syrië, Kim-jong-un in Noord-Korea, Poetin in Rusland.

De Heer zegt Nebukadnessar de wacht aan.
Je angst is terecht; geen koninkrijk op aarde blijft altijd bestaan.
Alle rijken vallen om.
Alle macht is beperkt.
En je ziet pas achteraf.
Vrijwel ieder volk, iedere cultuur, iedere regering denkt dat alles zo blijft.

Hoe meer macht, hoe drukker je het krijgt met jezelf.

Onze God lacht er om.
We hebben Psalm 2 gezongen.
Vorige week zondagmiddag ging de preek over Psalm 2⁴.
Gelukkig wie vertrouwt op Gods bestuur.
Hij gaat ver uit boven koningen, machthebbers, bevrijders en opstandelingen.
Psalm 2 komt na Psalm 1.
Psalm 1 ook over geluk: wie Gods aanwijzingen volgt, die gaat het goed, die wordt gelukkig.

Psalm 2 gaat dan over vertrouwen, over genade.
Kijk niet naar wat er allemaal gebeurt op aarde, naar machthebbers en koningen.
Vertrouw op God, wacht af wat Hij doet.
Geef je over aan Gods bevrijding die zeker komt: 'kus de Zoon'.
Gelukkig wie schuilen bij God.

Zie de parallel met Daniël.
Daniël 1, alle kinderen kennen dat verhaal ook wel.
4 jongens, jaar of 15 komen in een vreemd land bij de koning in dienst.
Ze moeten van alles doen wat de Heer niet wil.
Dat doen ze niet, ze blijven op de weg die God wijst.
En juist dan gaat het goed.
Dat is Daniël 1: gelukkig de mens die niet meedoet met kwaad doen, Psalm 1.

4

Daniël 2 gaat over macht, zoals Psalm 2.
Indrukwekkend en machtig is Nebukadnessar.
Iedereen is bang van hem.
Hij kan ook zomaar mensen laten doden.
Zijn leger is onverslaanbaar.
En God...
God lacht er om.
Eén droom en de man is in paniek.
Alle koninkrijken zullen verdwijnen, de één volgt de ander op.
Altijd opgaan, blinken en verzinken.

Dat is de achtergrond van het boek Daniël: God staat boven alles.
Let op Hem; Hij is belangrijker dan wat je ziet.
En zo passen Psalm 1 en Daniël 1 en Psalm 2 en Daniël 2 bij elkaar.
Twee dingen maken je gelukkig.
(a) Vertrouwen; ik zei het ook in de preken over de wet.
Je weet dat God alles bestuurt en alles goed komt.
(b) Je raakt overtuigd van Gods wijsheid.
Als je – Psalm 2 – schuilt bij God (a), je veilig weet bij Hem.....
dan wordt het ook makkelijker om Zijn (b) wegen te volgen, Psalm 1.

⁴ Kandidaat Matthijs van der Welle, 17 september 2017.

Laat deze goede God, die alles bestuurt, mij maar de weg wijzen.

(klik) *Bang voor de toekomst is reëel op aarde.*

God begint iets nieuws.

Moet je je voorstellen hoe dat geweest is.

De paniek in Babel en ommelanden.

Tussen de droom van Nebukadnessar en de uitleg van Daniël zal al gauw een paar weken of maanden gezeten hebben.

Eerst weten weinig mensen nog van de droom; de adviseurs komen er niet uit. Nebukadnessar wordt bozer, ongeruster, onredelijker.

Steeds meer bekend.

Dan het bevel om de bezweerders te doden.

Dit bericht gaat het land door.

Wie vallen precies onder de executies?

Arjoch, de beul moet dat uit gaan zoeken.

Zet hij mensen gevangen?

Vluchten mensen?

Loopt Daniël ook gevaar?

Hij is nog in opleiding⁵.

Wat zijn de gevolgen?

Als Nebukadnessar alle intellectuelen doodt, waar moet het heen met het land?

Als uiteindelijk niemand de droom kan vertellen, zal Nebukadnessar iedereen doden?

Dat kan toch niet?

Je voelt de diepe angst van Nebukadnessar om deze droom.

God begint iets nieuws en laat iets van Zichzelf zien.

Daniël en zijn vrienden lopen gevaar.

Zou Daniël aan Jozef gedacht hebben⁶?

Jozef verklaarde de droom van Farao; zou de Heer zoiets weer doen?

Daniël en zijn vrienden bidden tot God.

Ze roepen de Heer te hulp.

En de Heer doet een wonder, Daniël krijgt de droom ook.

De Heer doet meer wonderen in die tijd.

Dit is rond het jaar 600 v.Christus.

Jeruzalem bestaat nog.

Daniël en zijn vrienden zijn in een eerste wegvoering naar Babel gebracht.

De tempel zal door Nebukadnessar een paar jaar later verwoest worden.

Er komt een tijd aan van plunderen, invallen in Israël, wegvervoeringen in verschillende golven⁷.

Nog voordat het dieptepunt voor Israël bereikt is, de verwoesting van Jeruzalem, komt deze droom.

⁵ Ik ga er van uit, dat Daniël en zijn vrienden nog maar een jaar aan het hof zijn.

⁶ Daniël 2:23

⁷ De meest bekende 597 en 586 v.Christus; ongeveer 4 en 15 jaar na deze droom.

Het volk Israël lijkt machteloos, verdwenen, mislukt.

En God begint iets nieuws.
Nebukadnessar, Daniël, alle bestuurders en ballingen komen het te weten.
Dit rijk van Nebukadnessar, nog niet eens op zijn hoogtepunt, ook dit zal verdwijnen en God begint iets nieuws.
God laat zich kennen als de God van redding.
Iets nieuws: boven alle gedoe en gekonkel van mensen, laat de Heer weten, dat Hem niets uit de hand loopt.

Waar leef je voor; waar ben je voor gemaakt?
Ik had het er over met de kinderen.
Wij zijn gemaakt, waarvoor?
Wij zijn gemaakt om van God te houden.
Daniël is er niet om Nebukadnessar een plezier te doen.
Hij is er om van God te houden.
En dan gaat alles goed.
Nebukadnessar ziet in zijn droom: de wereld is van God.
God begint iets nieuws.
Onderdrukking, verovering, uitbuiting, verdriet, het gaat voorbij.
God begint iets nieuws.
Machtige mensen, ze moeten allemaal loslaten.

Waar ben je voor gemaakt?
Om God lief te hebben.
Je bent gemaakt voor de God die alles bestuurt.
De God die je kunt vertrouwen.
Hij doet alle verdriet en pijn weg op aarde.
Nebukadnessar krijgt het te horen.
Hoe machtig mensen ook zijn, koninkrijken gaan allemaal voorbij.
Ook al lijkt alles dood te lopen, de Heer is er wel.
En Hij bestuurt alles.
Hij wijst de weg.
Doe maar wat Hij zegt.

(klik) *Onze God begint iets nieuws, vrolijkheid en geluk blijft altijd.*
Daniël is redelijk kritisch op Nebukadnessar.
Het is een onredelijke opdracht.
Geen mens op aarde kan een droom van een ander zien.
Daarom noemt Daniël de hemel een paar keer⁸: de God van de hemel.
Een kritisch duwtje aan Nebukadnessar: als u iets bovennatuurlijks vraagt, luister dan ook naar Hem die in de hemel woont.

Daniël heeft wel wat te zeggen.
Een mooie, vrolijke boodschap.

⁸ vers 22, 28, 37, 44.

De hemel lacht.

Onze God lacht spottend om het gewoel van de mensen op aarde.

Hoeveel macht en luister ze ook hebben, wat stel je nu voor?

Een bliksempje uit de hemel, een stormpje, een bloedpropje – pieuw - , en je bent weg.

De hemel lacht, God kan alle het onrecht en onderdrukking aan.

De hemel lacht; de Heer laat zich zien als God van genade en liefde. Nog voordat het dieptepunt bereikt is, laat Hij weten: het is alles in Mijn hand. Met wonderen, met bemoediging, met aanwijzingen laat Hij zijn kinderen niet in de steek.

Wie schuilen bij de Heer, wie steeds weer naar Hem vraagt, Hij geeft kracht.

De Heer kijkt met plezier, met vriendelijke ogen naar zijn kinderen op aarde.

Hij laat hen niet in de steek.

De hemel lacht ons toe, onderweg en soms zwaar, maar de Heer is er bij.

De hemel lacht; (a) de lach van spot, (b) de lach van genade en liefde. En (c) de lach van opluchting; er komt iets nieuws, een tijd van vrolijkheid, geluk.

En het blijft altijd.

Dat is het nieuwe, dat is de toekomst.

Een voorproef in de hemel nu en straks op de nieuwe aarde.

Wat zal het er vrolijk en goed zijn.

De lach van opluchting.

De steen die het beeld omgooit, het rijk dat op zal komen, dat is het koninkrijk van de hemel.

Inderdaad, in het 4^e of 5^e rijk na Babel, is de Heer Jezus gekomen.

Niet uit een man en een vrouw geboren, maar de Heer begin iets nieuws in Maria.

Zomaar, plotseling komt God zelf op aarde.

De Heer Jezus, Hij kwam toen en Hij is er nog steeds.

De Heer Jezus zei dat ook: het koninkrijk van de hemel is nabij⁹.

Het verwijst naar Daniël.

En de lach van de opluchting ging door Israël.

Mensen werden genezen, doden stonden op, mensen met een handicap konden alles weer.

Je zag iets van de hemel, vrolijkheid en geluk komt daar waar God is.

Gelukkig wie Gods wegen gaan, Psalm 1.

Gelukkig wie schuilen bij deze God, Psalm 2.

De Heer Jezus liet het zien, Hij is die steen; Hij noemde zichzelf zelfs zo; haalde Psalm 118 aan.

⁹ Matteüs 3:2; 4:17

Als een weggegooide steen, die een hoeksteen wordt, dat ben Ik¹⁰.

(klik) *Bang voor de toekomst
is reëel op aarde.
God begint iets nieuws,
vrolijkheid en geluk voor altijd:
Gods rijk is er en groeit.*

Dat is wel een mooi beeld, die steen die het beeld omvergooit.
Stel je je het beeld voor: indrukwekkend, mooi, glanzend.
Het is duur en kostbaar: goud, zilver, brons, ijzer.
Zo'n beeld, het kost een tijd om het maken, je heb kunstenaars nodig,
architecten, tekenaars, werklieden.
Een standbeeld: duur, kostbaar, mooi, opvallend.
Voorbeeld voor de koninkrijken op aarde, wat een menskracht is het nodig om
het te bouwen en mooi te maken.

En de steen?
Stenen vind je overal.
Je schopt er tegen; keilt zo over het water.
Stenen, losse stenen, ze liggen overal, niets bijzonders.
En juist zo'n steen, dat is beeld van Gods koninkrijk en van de Heer Jezus.
Hij lijkt niets bijzonders, een gewoon mens, een timmerman uit Nazaret.
Moet je naar Hem luisteren?
Is Hij God, is Hij Gods koninkrijk?
Een steen, gooi toch weg.

Een steen, je kunt Hem overal oprapen.
Gods hemelrijk binnengaan, dat is niet er jaren voor zwoegen, goud en zilver bij
elkaar halen, ontwerpen, uitrekenen, bouwen.
Integendeel, binnengaan in Gods koninkrijk: niet door van alles te doen, maar
door te ontvangen.
Het koninkrijk van God is dichtbij, overal waar je de Heer Jezus erkent.
Over Hem blij en vrolijk worden, aanpakken wat de Heer belooft.
Eén gewone steen, die alle kostbaarheid omver kegelt.
Dat is het hemels koninkrijk.

Naar welk rijk kijk je?
Kijk je om heen, Nederland, welvaart, wereldpolitiek?
Dat zie je, daar leef je in.
Dat heeft direct invloed op je leven en je geluk.
Of kijk verder, gelukkig wie schuilt bij de Heer, Gods hemelrijk ziet.
Gelukkig wie zijn leven inricht naar dat rijk.
Wie Gods hemelrijk kent, maakt deel uit van een groot geheel, een wereld van
recht, van liefde, van schoonheid.

¹⁰ Matteüs 21:42, aanhaling van Ps 118

We krijgen het.
Leef met de God van die wereld.

naam 1 en naam 2, ouderlingen, verwijzers naar Gods hemelrijk.
Dat is het ambt: leven en wijzen naar dat hemelrijk.
Een tijd van geduld, het is er nog niet.
Een tijd ook van groei, overal zie Gods invloed.
En dat jullie werk: wijzen en vragen naar de band met de Heer.

Ieder mens is gemaakt om van de Heer te houden.
Vraag daar naar.
Hoe kijk je naar de wereld?
Hoe is het met je band aan de Heer?
Wat helpt daarin? Wat stoort daarin?
Waar wordt je vrolijk van?
Ben je gericht om Gods hemelrijk?
Maakt dat je vrolijk?

Kom overal bij de mensen, kijk zelf met Gods ogen naar de wereld.
Leer anderen met Gods ogen naar de wereld te kijken.
Dat geeft geluk.
Bemoedig mensen, troost ze, geef ze aanwijzingen.
Gelukkig wie bij de Heer schuilt, de God die lacht.
Maak je met de Heer vrolijk over zijn plannen, zijn toekomst en zijn onderwijs.
Help ieder om in vertrouwen met deze God te leven.
Amen.

Ds. Jaap Boerma
Rotterdam-Noord/Oost
24 september 2017